

TEN GELEIDE:
DE VREDE VAN GENT
DECEMBER 1814 - DECEMBER 1989

door

Luc FRANÇOIS

Op 14 en 15 december 1989 herdachten de Stad Gent en de Rijksuniversiteit Gent de honderdvijfenzeventigste verjaardag van de ondertekening van de "Vrede van Gent". Dit verdrag maakte een einde aan de Amerikaans-Britse oorlog die in 1812 was uitgebroken en waarin beide landen kampen om economische hegemonie op het Amerikaanse continent.

De rede die Prof. Dr. R. Van Caenegem hield in het Gentse stadhuis op vrijdag 15 december 1989 was erop gericht de talrijk opgekomen genodigden een beeld te geven van het verloop van de oorlog, de onderhandelingen in Gent en, uiteindelijk, de ondertekening van het verdrag. In kort tijdsbestek een behoorlijk ingewikkelde materie duidelijk maken voor een publiek van vooral niet-historici: ziedaar de niet geringe opdracht waar deze redenaar zich in de hem bekende stijl op meer dan voortreffelijke wijze van kweet. De overzichtelijke tentoonstelling die door het Stadsarchief was georganiseerd in het Museum Vander Haeghen in de Veldstraat, en de bijhorende catalogus, sloten perfect aan bij de rede van Prof. Dr. R. Van Caenegem.

Het colloquium, dat de Rijksuniversiteit Gent organiseerde op donderdag 14 december 1989, en dat in de Aula aan de Volderstraat plaatsgreep onder voorzitterschap van Prof. Dr. R. Van Eenoo, was enigszins anders van opzet. Voor een publiek dat in hoofdzaak uit studenten geschiedenis en germaanse filologie bestond, kwamen drie historici aan het woord die de "Vrede van Gent" telkens vanuit een andere invalshoek belichtten. Dr. Maria De Waele, assistente aan het Seminarie voor Hedendaagse Ontwikkeling van de Binnen- en Buitenlandse Politiek, vroeg aandacht voor het ruime internationale kader: de machtsverhoudingen in de Westerse wereld, en zeker binnen Europa, waren sinds het einde van de achttiende eeuw grondig gewijzigd. M. De Waele slaagde erin, op meeslepende wijze, de "Vrede van Gent" en de Amerikaans-Britse verhoudingen binnen dit web te duiden. Prof. Dr. Robert Remini, hoogleraar aan de universiteit van Illinois in Chicago (V.S.A.) en auteur van talrijke werken over de Amerikaanse buitenlandse politiek, wist het publiek te boeien met een uiteenzetting over het Amerikaanse standpunt in deze materie. Hij vroeg vooral aandacht voor de opvattingen van de Amerikaanse politici en onderhandelaars, die medebepaald waren door de interne politieke machtsverhoudingen in de V.S.A. Tegenover de afgezanten van de V.S.A., die zeer grote

vrijheid hadden tijdens de besprekingen, stonden de Britse onderhandelaars: zij hadden veel vaker contact met Londen en waren slaafser uitvoerders van het beleid dat in de Britse hoofdstad werd uitgestippeld. Het was de verdienste van Dr. Michael Dunne, vorser van de School for American Studies van de universiteit van Sussex (U.K.) om in een indringende lezing het Britse standpunt te verduidelijken.

Het Stadsbestuur en het Stadsarchief van Gent en de Rijksuniversiteit Gent zijn erin geslaagd om, door een voorbeeldige samenwerking en met medewerking van de Amerikaanse en Britse ambassades in België, de verjaardag van de "Vrede van Gent" op een waardige en zinvolle wijze te herdenken. Het siert de redactie van de "Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde van Gent" dat ze onmiddellijk bereid gevonden werd de teksten van de vier lezingen in haar kolommen op te nemen en aldus het sluitstuk van deze honderdvijfenzeventigste verjaardag te leveren.

Dr. Luc François
Seminarie voor Nieuwste Geschiedenis
Rijksuniversiteit Gent